

भरद्वाज इति आह्निकं स्वाध्यायं प्रत्यहं कर्तव्यं ब्रह्मयज्ञं ॥ १ ॥ इतपुत्रत्वेन आशौचयुक्तत्वात् ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ शुद्ध्यति निःसंदेहं भवति ॥ ५ ॥ ६ ॥ अग्न्यगारं प्रविष्टस्य रक्षोभयं न भवेदिति भावः ॥ ७ ॥

लोमश उवाच भरद्वाजस्तु कौंतेयं कृत्वा स्वाध्यायमाह्निकं ॥ समित्कलापमादाय प्रविवेश स्वमाश्रमं ॥ १ ॥ तं स्मदृष्ट्वा पुरा सर्वं प्रत्युत्तिष्ठंति पावकाः ॥ न त्वे नमुपतिष्ठंति हतपुत्रं तदाग्नयः ॥ २ ॥ वैरुतं त्वग्निहोत्रे सलक्षयित्वा महातपाः ॥ तमं धंशूद्रमासीनं गृहपालमथाब्रवीत् ॥ ३ ॥ किं नु मे नाग्नयः शूद्रप्रतिनंदंति दर्शनं ॥ त्वंचापि न यथापूर्वं कच्चिक्षेम मिहाश्रमे ॥ ४ ॥ कच्चिन्नरैर्भ्यं पुत्रो मे गतवानल्पचेतनः ॥ एतदाचक्ष्वमेशीघ्रं न हि श्रुद्ध्यति मे मनः ॥ ५ ॥ शूद्र उवाच रैर्भ्यं यातो नूनमयं पुत्रस्ते मंदचेतनः ॥ तथा हि निहतः शेते राक्षसेन बलीयसा ॥ ६ ॥ प्रकाल्यमानस्ते नायं शूलहस्तेन रक्षसा ॥ अग्न्यगारं प्रति द्वारिमया दोर्भ्यां निवारितः ॥ ७ ॥ ततः स विहताशोत्रजलकामोऽशुचिर्ध्रुवं ॥ निहतः सोतिवेगेन शूलहस्तेन रक्षसा ॥ ८ ॥ भरद्वाजस्तु तच्छ्रुत्वा शूद्रस्य विप्रियं महत् ॥ गतासुं पुत्रमादाय विललाप सुदुःखितः ॥ ९ ॥ भरद्वाज उवाच ब्राह्मणानां किलार्थाय ननु त्वंतमवांस्तपः ॥ द्विजानां न धीता वै वेदाः संप्रति भांत्विति ॥ १० ॥ तथा कल्याणशी लस्त्वं ब्राह्मणेषु महात्मसु ॥ अनागाः सर्वभूतेषु कर्कशत्वं मुपेयिवान् ॥ ११ ॥ प्रतिषिद्धो मया तात रैर्भ्यावसथ दर्शनात् ॥ गतवानेव तं द्रष्टुं कालांतं कथमोपमं ॥ १२ ॥ यः स जानन्महातेजा वृद्धस्यैकं ममात्मजं ॥ गतवानेव कोपस्य वशं परमदुर्मतिः ॥ १३ ॥ पुत्रशोकमनुप्राप्त एष रैर्भ्यस्य कर्मणा ॥ त्यक्ष्यामि त्वामृते पुत्र प्राणानि पृथग्मांभुवि ॥ १४ ॥ यथाहं पुत्रशोकेन देहं त्यक्ष्यामि किलिबषी ॥ तथा ज्येष्ठः सुतो रैर्भ्यं हिंस्याच्छीघ्रमनागसं ॥ १५ ॥ सुखिनो वै नरा येषां जात्या पुत्रो न विद्यते ॥ ये पुत्रशोकमप्राप्य विचरंति यथासुखं ॥ १६ ॥ ये तु पुत्ररुताच्छोकाद्दृशं व्याकुलचेतसः ॥ शपंतीष्टान्सखीनां तांस्तेभ्यः पापतरो नुकः ॥ १७ ॥ परासुश्च सुतो दृष्टः शप्तश्रेष्ठः सखामया ॥ ईदृशी मापदं कोत्र द्वितीयो नु भविष्यति ॥ १८ ॥ लोमश उवाच विलप्यैवं बहुविधं भरद्वाजोऽदहत्सुतं ॥ सुसमिद्धं ततः पश्चात्प्रविवेश द्रुताशनं ॥ १९ ॥ इति श्रीम० आरण्यके प० तीर्थयात्रापर्वणि लोमश तीर्थयात्रायां यवक्रीतोपाख्याने सप्तत्रिंशदधिकशततमोऽध्यायः ॥ १३७ ॥ लोमश उवाच एतस्मिन्नेव काले तु बृहद्बुधो महीपतिः ॥ स त्रन्तेने महाभागो रैर्भ्ययाज्यः प्रतापवान् ॥ १ ॥

॥ ८ ॥ शूद्रस्य शूद्ररुतं विप्रियं पुत्रनिरोधेन कृतं ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ किलिबषी शोकाक्रांतः ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ इत्यारण्यके पर्वणि नैलकंडीये भारतभा वदीपे सप्तत्रिंशदधिकशततमोऽध्यायः ॥ १३७ ॥ ॥ १३ ॥ ॥ १४ ॥ एतस्मिन्निति ॥ १ ॥